

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

2027-2029 dönemini kapsayan yeni Orta Vadeli Program (OVP), önümüzdeki üç yılın ekonomi ve bütçe politikalarının temel çerçevesini ortaya koymaktadır. Program bir bütün olarak değerlendirildiğinde, işçilerin, kamu emekçilerinin ve emeklilerin gelirlerini baskılayan, çalışma yaşamındaki güvencesizliği derinleştiren, kamusal varlıkları özelleştirmeye açan ve sermayeyi önceleyen bir ekonomi politikasının sürdürüleceği görülmektedir. Bu haliyle OVP, ekonomik krizin ve enflasyonun maliyetini sermayeye değil, emeğiyle geçinen milyonlara yükleyen mevcut bölüşüm politikasının devamı niteliğindedir.

Bir önceki OVP'de 2026 yılı için yüzde 16 olarak öngörülen enflasyonun yeni programda yüzde 28,4 olarak tahmin edilmesi, iktidarın kendi hedeflerinden ne ölçüde uzaklaştığını göstermektedir. Buna rağmen emekçilerin ve emeklilerin geçmiş yıllarda yaşadığı gelir kayıplarını telafi edecek bir politika ortaya konulmamaktadır. Enflasyon hedefleri tutturulmazken ücretlerin baskılanması, iktidarın ekonomi politikalarının bedelini bir kez daha emeğiyle geçinenlere ödettiğini göstermektedir.

OVP'de güvenceli ve insanca ücretli istihdamı büyütmek yerine “güvenceli esneklik” adı altında esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması öngörülmektedir. Kısmi süreli, çağrı üzerine ve benzeri çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması; işçinin güvencesini değil, sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillenen bir çalışma düzenini güçlendirmektedir. Bu modeller özellikle kadınları düşük ücretli, kısmi süreli ve güvencesiz istihdama sıkıştıran mevcut eşitsizliği daha da derinleştirmektedir. İşsizlik Sigortası Fonu'nun işsiz kalan işçinin güvencesi olmaktan uzaklaştırılarak işveren teşvikleri ve çeşitli istihdam programlarının finansmanında kullanılması da aynı politikanın bir başka boyutudur.

Bu politika çocuklara kadar uzanmaktadır. OVP'de staj ve işbaşı eğitimi programlarının özel sektörle birlikte yaygınlaştırılması hedeflenirken, MESEM kapsamında çocukların iş kazalarında yaralandığı ve yaşamını yitirdiği bir düzen devam etmektedir. Çocukların eğitim hakkını esas almak yerine onları daha erken yaşta işletmelerin ihtiyaçlarına göre çalışma yaşamına çeken bu model, işçileştirilmiş çocukların ucuz ve güvencesiz işgücü olarak kullanılmasını yaygınlaştırmaktadır.

Aynı sınıfsal yönelim bütçe politikasında da görülmektedir. Ücretliler üzerindeki vergi yükü devam ederken faiz giderleri büyütülmekte, halkın ortak varlıklarından özelleştirme yoluyla yeni gelir elde edilmesi hedeflenmektedir. Bir tarafta emeğiyle geçinenlere ücret disiplini, daha fazla esneklik ve kemer sıkma dayatılırken; diğer tarafta faizden, teşviklerden ve kamu varlıklarının devrinden yararlanan kesimlere yeni alanlar açılmaktadır. OVP bu haliyle yalnızca bir ekonomik hedefler belgesi değil, kamusal kaynakların kimden yana kullanılacağını açıkça ortaya koyan bir bölüşüm programıdır.

Bu bağlamda;

1. Enflasyon hedeflerinin tutturulmaması nedeniyle emekçilerin ve emeklilerin uğradığı gelir kayıplarının telafi edilmesine yönelik herhangi bir düzenleme yapılacak mıdır?
2. OVP’de “güvenceli esneklik” kapsamında hangi çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması ve hangi yasal değişikliklerin yapılması planlanmaktadır? Bu düzenlemelerin kıdem tazminatı, sosyal güvenlik, ücret ve sendikal haklarda kayba yol açmasını önleyecek hangi güvenceler getirilecektir?
3. 2027-2029 döneminde İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının ne kadarının doğrudan işsiz kalan işçilere, ne kadarının işverenlere yönelik teşvik, destek ve diğer programlara ayrılması planlanmaktadır?
4. Çocukları ucuz ve güvencesiz işgücüne dönüştüren MESEM uygulamasına son verilmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
5. OVP döneminde ücretlilerden ve tüketim üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payının azaltılması; sermaye, servet ve yüksek gelir gruplarının ödediği verginin artırılması yönünde herhangi bir düzenleme yapılacak mıdır?
6. 2027-2029 döneminde özelleştirilmesi veya işletme hakkı özel sektöre devredilmesi planlanan kamu varlıkları hangileridir? Aynı dönemde faiz giderlerinin azaltılması ve kamusal kaynakların ücretler, sosyal haklar ve kamu hizmetleri için daha fazla kullanılmasına yönelik hangi somut tedbirler alınacaktır?